Spis treści

Wprowadzenie 17

I. Holistyczne podejście do leczenia a stereotypy wynikające z finansowania świadczeń opieki zdrowotnej 29
1. Nie holizm, tylko Jednorodne Grupy Pacjentów 29
2. Holistyczna perspektywa podejścia lekarza rodzinnego do pacjenta 37
3. Podsumowanie 40

II. Instytucje kształtujące systemowe rozwiązania wsparcia medycznego i społecznego osób starszych w Polsce 45
1. Próba zdefiniowania populacji określanej jako osoby starsze 45
2. Wpływ czynników społeczno-zdrowotnych na długość życia 59
3. Polityka senioralna (społeczna) 68
4. Zdefiniowanie form pomocy osobom niesamodzielnym 72
5. Instytucjonalna dychotomia zabezpieczenia społecznego w zakresie niepełnosprawności i jej stopni oraz niesamodzielności i jej stopni 76
6. Rodzaje kosztów w ochronie zdrowia – koszty bezpośrednie i pośrednie 102
7. Strategia Rozwoju Kraju 2020 104
8. Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014–2020 104
9. Narodowy Program Zdrowia na lata 2016–2020 105
10. Narodowy Program Zwalczania Chorób Nowotworowych na lata 2016–2024 108
11. Profilaktyka i Leczenie Chorób Cywilizacyjnych – STRATEGMED – strategiczny program badań naukowych i prac rozwojowych 109
12. Madrycki plan działania w kwestii starzenia się społeczeństw 110
13. Agenda na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030 115
14. Program rządowy Dostępność Plus 2018–2025 117
15. Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur – prawa mieszkańców domów pomocy społecznej 120
16. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) 123

17. Krajowy Program Działań na Rzecz Równego Traktowania 125
18. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka uchwalona 10 grudnia 1948 r. 130
19. Podsumowanie 131

III. Instytucjonalizacja opieki geriatrycznej w Polsce jako jeden z elementów zabezpieczenia społecznego i zdrowotnego osób starszych 135
1. Zabezpieczenie dobrostanu społeczno-zdrowotnego 135
2. Rozdzielenie zadań Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej w 1999 r. 136
3. Czy ZUS jest odpowiedzialny za finansowanie służby zdrowia? 148
4. Informacja o zrealizowanych lub podjętych zadaniach z zakresu zdrowia publicznego w roku 2016 i 2017 na rzecz osób starszych 152
5. Instytucjonalna organizacja opieki medycznej dla osób starszych 153
6. Dostęp do gwarantowanych świadczeń opieki zdrowotnej 155
7. Działania Narodowego Funduszu Zdrowia na rzecz osób starszych 168
8. Opieka paliatywna i hospicyjna 179
9. Stanowisko Zespołu Ekspertów ds. Bioetycznych Konferencji Episkopatu Polski w kwestii zaprzestania terapii daremnej 180
10. Leczenie bólu w ramach opieki paliatywnej i hospicyjnej 181
11. Leczenie bólu w szpitalach i ambulatoryjnej opiece specjalistycznej 181
12. Rola oraz perspektywy rozwoju telemedycyny w profilaktyce i opiece senioralnej 187
13. Rozwiązania w zakresie profilaktyki przeciwgrypowej w populacji osób powyżej 60. r.ż. 188
14. Podsumowanie 190

IV. Kształcenie i przygotowanie zawodowe kadr medycznych 195
1. Kształcenie kadr medycznych według Najwyższej Izby Kontroli 195
2. Kształcenie kadr medycznych według organizacji pacjenckich .. 198
3. Rejestr lekarzy i lekarzy dentystów 203
4. Czy lekarze, lekarze dentyści unikają płacenia podatków? 216
5. Podsumowanie 219

V. Różnice między niepożądanym działaniem leków a niewłaściwym ordynowaniem 221
1. Bezpłatne zwiększenie dostępności do leków dla pacjentów, którzy ukończyli 75. r.ż. 221

2. Niepożądane działania leków ... 227
3. Niewłaściwe ordynowanie leków ... 228
4. Sfałszowane produkty lecznicze ... 231
5. Całościowa opieka farmaceutyczna ... 233
6. Podsumowanie ... 236

VI. Finansowanie wyrobów medycznych w Polsce ... 239
1. Niespójności terminologiczne dotyczące wyrobów medycznych 239
2. Finansowanie wyrobów medycznych w Polsce przez Narodowy Fundusz Zdrowia ... 241
3. Refundacja wyrobów medycznych – na zlecenie ... 243
4. Refundacja wyrobów medycznych – na receptę ... 246
5. Refundacja wyrobów medycznych – świadczenia gwarantowane (np. szpital) ... 247
6. Planowane zmiany w systemie refundacji wyrobów medycznych ... 248
7. Finansowanie wyrobów medycznych w Polsce przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych ... 249
8. Finansowanie wyrobów medycznych w Polsce przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ... 251
9. Finansowanie wyrobów medycznych w Polsce przez Ministerstwo Obrony Narodowej ... 252
10. Finansowanie wyrobów medycznych w Polsce przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencję Wywiadu ... 252
11. Finansowanie wyrobów medycznych w Polsce przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji ... 253
12. Finansowanie wyrobów medycznych w Polsce przez Ministerstwo Sprawiedliwości ... 254
13. Podsumowanie ... 255

VII. Instytucjonalne rozwiązania dotyczące rehabilitacji leczniczej, ruchowej, fizycznej, uzdrowiskowej, wczesnej, społecznej, zawodowej oraz rewalidacji w Polsce ... 259
1. Terminologiczna różnorodność dotycząca rehabilitacji ... 259
2. Rozwój rehabilitacji w Polsce ... 264
3. Instytucjonalne rozwiązania dotyczące rehabilitacji w Polsce ... 265
4. Instytucjonalna realizacja różnych form rehabilitacji ... 268
5. Ministerstwo Sportu i Turystyki ... 273
6. Zakład Ubezpieczeń Społecznych ... 276
   6.1. Rehabilitacja lecznicza w ramach prewencji rentowej ... 277
7. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ... 279

7.1. Zajęcia rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi 279
7.2. Turnusy rehabilitacyjne organizowane z udziałem środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych 280
7.3. Rehabilitacja fizyczna jako rodzaj specjalistycznych usług dostosowanych do szczególnych potrzeb osób wymagających pomocy 281
7.4. Rodzaje zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zlecanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym 282
7.5. Zakładowy fundusz rehabilitacji osób niepełnosprawnych tworzony przez zakłady pracy chronionej 283
7.6. Warsztaty Terapii Zajęciowej 284
7.7. Zakłady Aktywności Zawodowej 285
7.8. Środowiskowe Domy Samopomocy 287
8. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego 288
9. Świadczenia rehabilitacji wczesnej 290
10. Ministerstwo Zdrowia i Narodowy Fundusz Zdrowia 290
10.1. Rehabilitacja lecznicza finansowana przez Narodowy Fundusz Zdrowia 291
10.2. Lecznictwo uzdrowiskowe 291
10.3. Turnus rehabilitacyjny 294
10.4. Rehabilitacja lecznicza – zasoby 295
11. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji 296
11.1. Weteran-funkcjonariusz działający poza granicami państwa 296
11.2. Specyfika ryzyka zawodowego osób zatrudnionych lub pozostających w stosunku służbowym 297
12. Ministerstwo Obrony Narodowej 298
12.1. Weteran-żołnierz działający poza granicami państwa 298
12.2. Turnusy rehabilitacyjne dla żołnierzy i pracowników jednostek wojskowych wykonujących zadania poza granicami państwa 299
13. Ministerstwo Sprawiedliwości 300
13.1. Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej 300
13.2. Płatny urlop dla poratowania zdrowia sędziego 301

14. Ministerstwo Finansów ... 302
14.1. Ulga rehabilitacyjna ... 302
14.1.1. Odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego ... 302
14.1.2. Odpłatny przewóz na zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne ... 303
14.1.3. Opieka pielęgniarska ... 303
14.1.4. Przystosowanie pojazdów mechanicznych ... 304
14.1.5. Adaptacja i wyposażenie mieszkań ... 304
14.1.6. Opłacenie tłumacza języka migowego ... 304
14.1.7. Odpłatność za pobyt na leczeniu i za zabiegi rehabilitacyjne ... 304
14.1.8. Odpłatność za pobyt na turnusie rehabilitacyjnym ... 305
14.1.9. Używanie samochodu osobowego na potrzeby osób niepełnosprawnych ... 305
14.1.10. Zakup i naprawa sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych ... 305
14.1.11. Wydatki na utrzymanie psa asystującego ... 306
14.1.12. Opłacenie przewodników osób niepełnosprawnych ... 306
14.1.13. Wydatki na zakup leków ... 306
14.1.14. Ograniczenia wynikające z odliczeń od dochodów ... 307
15. Podsumowanie ... 307

VIII. Ubezwłasnowolnienia w grupie osób starszych ... 311
1. Analiza statystyczna – ubezwłasnowolnienia, w tym w grupie osób starszych ... 311
2. Podmioty składające wnioski o ubezwłasnowolnienie ... 312
3. Liczba osób ubezwłasnowolnionych w latach 2013–2017 ... 312
4. Podsumowanie ... 313

Zakończenie ... 315

Conclusion ... 317

Bibliografia ... 319

Spis tabel ... 357

Spis wykresów ... 359